

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 1CdoGp/1/2018                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 8214206403                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 30.04.2019                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Janka Cisárová           |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2019:8214206403.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: M., bytom N. proti žalovaným 1/ M., bytom G., 2/ R., bytom G. 3/ V., N., 4/ M., bytom H., 5/ L. bytom O., 6/ I., bytom K., 7/ M. bytom G., 8/ O., bytom S., 9/ W., bytom S., 10/ O. bytom S., 11/ L., bytom S., 12/ O., bytom C. 13/ O., bytom G., 14/ M., bytom S. 15/ M. o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 3 C 187/2014, o dovolaní generálneho prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu Bardejov zo 7. marca 2018 č. k. 3 C 187/2014-182, takto

### rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Bardejov zo 7. marca 2018 č. k. 3 C 187/2014-182 z r u š u j e.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením zo 7. marca 2018 č. k. 3 C 187/2014-182 uložil žalobcovi poriadkovú pokutu vo výške 250,- €, ktorú bol povinný uhradiť na účet tamojšieho súdu v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že v predmetnej veci bolo zákonnému sudcovi 19. februára 2018 predložené podanie Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky z 8. februára 2018 č. 36334/2018-151 za účelom zaujatia písomného stanoviska k podaniu žalobcu z 29. januára 2018, doručenému Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky 30. januára 2018, označenému ako podnet na začatie disciplinárneho konania, v ktorom žalobca okrem iného vo vzťahu k zákonnému sudcovi uviedol, že v okolí svojich známych z advokácie eviduje na osobu zákonného sudcu vyslovene len negatívne názory a to doslova, že osoba zákonného sudcu je neschopná, lenivá a nekompetentná a zároveň uviedol, že je hanbou celého Okresného súdu Bardejov a predovšetkým sudcovskej profesie. Vychádzajúc z uvedeného mal súd prvej inštancie za to, že žalobca predmetným podaním urobil vo vzťahu k zákonnému sudcovi hrubo urážlivé podanie, ktoré vyjadrenia hrubo urážajú osobu zákonného sudcu, a preto pristúpil k uloženiu poriadkovej pokuty v zmysle § 102 ods. 1 C.s.p., pričom jej výšku určil s prihliadnutím na povahu porušenej povinnosti na 250,- €.

2. Na podnet žalobcu podal generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) v zmysle § 458 C.s.p. proti tomuto uzneseniu dovolanie generálneho prokurátora. Predovšetkým uviedol, že v ustanovení § 102 C.s.p. sú taxatívne vymenované dôvody uloženia

poriadkovej pokuty, pri ktorých vždy musí dôjsť k hrubému sťaženiu postupu súdu v konkrétnom konaní. Mal za to, že ani prípadné hrubo urážlivé podanie nemôže byť samo o sebe (ak by sa ním nesťažil postup konania) zákonným dôvodom na uloženie poriadkovej pokuty. V tejto spojitosti zdôraznil, že predmetné písomné podanie žalobcu bolo doručené Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, ktoré ho len zaslalo na vyjadrenie konkrétnemu sudcovi. Nešlo teda o písomné podanie doručené súdu v rámci samotného konania, alebo o výroky vypovedané na úkone súdu v rámci prednesu alebo výsluchu osoby. Z napadnutého uznesenia ani nie je zrejmé, ako označené podanie sťažilo postup konania o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. V danom prípade preto nemohli byť splnené zákonné podmienky pre uloženie poriadkovej pokuty. Vádu napadnutého uznesenia charakterizoval ako fundamentálnu, nakoľko išlo o zásadné vybočenie z princípov, na ktorých je civilný proces postavený. Podmienku subsidiarity považoval za splnenú, nakoľko proti predmetnému uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok, ktorý by bol pre žalobcu nástrojom dosiahnutia nápravy. Vo vzťahu k princípu proporcionality skonštatoval, že potreba nápravy fundamentálnej vady v tomto prípade prevyšuje nad záujmom zachovania nezmeniteľnosti súdneho rozhodnutia a nad princípom právnej istoty. Z uvedených dôvodov žiadal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušiť.

3. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení sa s dovolaním generálneho prokurátora v celom rozsahu stotožnil. Napadnuté uznesenie označil za svojvoľné a nezákonné, ktoré je preto potrebné zrušiť.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o dovolaní generálneho prokurátora (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podal oprávnený subjekt v zákonom stanovenej lehote (§ 461 C.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 464 v spojení s § 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie generálneho prokurátora je dôvodné a napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je treba zrušiť.

5. Podľa § 458 ods. 1 C.s.p. proti právoplatnému rozhodnutiu súdu je prípustné dovolanie generálneho prokurátora, ak to vyžaduje ochrana práv a túto ochranu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami.

6. V preskúmvanej veci je dovolaním generálneho prokurátora napadnuté uznesenie prvoinstančného súdu o uložení poriadkovej pokuty žalobcovi. V danom prípade sa teda jedná o majetkovú sankciu, ktorá sa týka základného práva žalobcu vlastniť majetok v zmysle čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. V zmysle § 355 ods. 2 C.s.p. je odvolanie prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ak to zákon pripúšťa. Uznesenie o uložení poriadkovej pokuty však nepatrí medzi uznesenia taxatívne vymedzené v ustanovení § 357 C.s.p., proti ktorým je odvolanie prípustné. Tento opravný prostriedok preto nemohol žalobca využiť. V zmysle § 419 C.s.p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak to zákon pripúšťa. V preskúmvanej veci sa však nejedná o rozhodnutie odvolacieho súdu. Z citovaných ustanovení je tak zrejmé, že žalobca sa nemohol ochrany svojho práva vlastniť majetok domáhať podaním odvolania ani dovolania proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie. Podmienka subsidiarity pri podaní dovolania generálnym prokurátorom v zmysle § 458 ods. 1 C.s.p. je teda v danom prípade splnená.

7. Dovolací súd ďalej pristúpil k skúmaniu podmienok prípustnosti dovolania generálneho prokurátora v zmysle § 458 ods. 2 C.s.p., teda či generálnym prokurátorom napadnuté právoplatné rozhodnutie súdu porušuje právo na spravodlivý proces alebo trpí vadami, ktoré majú za následok závažné porušenie práva spočívajúce v právnych záveroch, ktoré sú svojvoľné alebo neudržateľné a či potreba zrušiť rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty.

8. Podľa § 102 ods. 1 písm. e/ C.s.p. súd môže uložiť poriadkovú pokutu tomu, kto sťažuje postup konania najmä tým, že urobí hrubo urážlivé podanie.

9. Podľa § 102 ods. 2 C.s.p. výšku poriadkovej pokuty určuje súd s prihliadnutím na povahu porušenej povinnosti; poriadkovú pokutu možno uložiť do 500,- €.

10. Po preskúmaní obsahu spisu najvyšší súd konštatuje, že súd prvej inštancie v danom prípade nesprávne uložil žalobcovi poriadkovú pokutu z dôvodu, že Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky doručil podnet na začatie disciplinárneho konania voči zákonnému sudcovi, v ktorom vo vzťahu k nemu uviedol, že v okolí svojich známych z advokácie eviduje na jeho osobu vyslovene len negatívne názory a to doslova, že osoba zákonného sudcu je neschopná, lenivá a nekompetentná a že je hanbou celého Okresného súdu Bardejov a predovšetkým sudcovskej profesie. Ako totiž správne skonštatoval už generálny prokurátor, predmetné podanie žalobca nedoručil súdu v rámci samotného konania, ale zaslal ho inému subjektu, konkrétne Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky a zákonný sudca sa o ňom dozvedel len preto, že mu bolo zaslané uvedeným ministerstvom na vyjadrenie. Nemožno preto ani uvažovať o tom, že by podaním spomínaného podnetu (bez ohľadu na jeho obsah) žalobca nejakým spôsobom sťažil postup súdu v konaní o prejednávanej veci. Uvedený základný predpoklad pre uloženie poriadkovej pokuty v zmysle § 102 ods. 1 písm. e/ C.s.p. vo vzťahu k žalobcovi tak v danom prípade nemohol byť naplnený. Keďže súd prvej inštancie i napriek tomu v opísanej situácii žalobcovi poriadkovú pokutu uložil, možno konštatovať, že z jeho strany išlo o závažné porušenie práva spočívajúce v právnych záveroch, ktoré sú svojvoľné a neudržateľné. Týmto nesprávnym rozhodnutím súd prvej inštancie neprípustne zasiahol do majetkovej sféry žalobcu. Navyše, keďže sa nejedná o súkromnoprávny vzťah ale o verejnomocenský vzťah medzi štátom reprezentovaným prvoinštančným súdom a stranou sporu, je potreba ochrany práv žalobcu o to naliehavejšia a potreba zrušiť rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty.

11. Vzhľadom na uvedené najvyšší súd dovolaním generálneho prokurátora napadnuté rozhodnutie uznesením zrušil (§ 464 v spojení s § 449 ods. 1 a § 451 ods. 1 C.s.p.).

12. Keďže predmet dovolacieho konania sa týkal poriadkovej pokuty uloženej súdom, neprichádzalo do úvahy rozhodovanie najvyššieho súdu o nároku na náhradu trov dovolacieho konania. V časti konania, v ktorej sa rieši povinnosť strany sporu zaplatiť poriadkovú pokutu, vystupuje totiž len táto strana, preto z povahy veci je rozhodovanie o náhrade trov vylúčené.

13. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.